

ઇકો ક્લબ

❖ ઇકો ક્લબ શું છે?

ઇકો ક્લબ એટલે શાળાના પ્રકૃતિપ્રેમી વિદ્યાર્થીઓનું એવું એક સંગઠન કે જે પ્રકૃતિ અને પર્યાવરણ સંરક્ષણની કુશળતા અને જાણકારી પૂરી પાડતી એક અનૌપચારિક સક્રિય વ્યવસ્થા.

❖ મહત્વનો લક્ષ્યાંક:

પર્યાવરણ અંગેની જાગૃતિ કેળવવા તથા પર્યાવરણની સુધારણા અને રક્ષણ કરવા માટે જરૂરી પગલાં લેવા દેશમાં શાળાના બાળકોને સાંકળી ઇકો ક્લબની સ્થાપના કરવી.

❖ પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન (ઇકોલોજી) :

અંગ્રેજીમાં Ecology (સંતુલનશાસ્ત્ર) શબ્દ મુળ ગ્રીક શબ્દ 'Oikos' એટલેકે પરિવાર સાથે સંબંધ શબ્દાર્થ સૂચવે છે. સંસ્કૃતમાં પણ એક સમાન શબ્દ છે. ઓસક જેનો અર્થ ઘર થાય છે. આમ પર્યાવરણ એ વિશ્વવ્યાપી પરિવારનો પ્રતિકાત્મક સંબંધ પણ સૂચવે છે. આમ ઇકોલોજી એટલે કુદરતમાં પ્રાણીઓ તથા વનસ્પતિ કઈ રીતે રહે છે તેના સંબંધોનું અભ્યાસ કરતું શાસ્ત્ર એટલેકે વિજ્ઞાનની એક શાખા એટલે પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન.

❖ શિક્ષકની ભૂમિકા:

સૌ પ્રથમ જે શાળાઓમાં આ કાર્યક્રમ અમલમાં મૂકાનાર છે તે શાળામાંથી એક શિક્ષકને પસંદ કરવામાં આવશે અને આ શિક્ષકોને ઓરિએન્ટેશન તાલીમ આપવામાં આવશે. સાથે ઇકો ક્લબના સભ્યોને પોતાની શાળામાં તેમજ અન્ય શાળાઓમાં પર્યાવરણની જાગૃતિના કાર્યક્રમો તથા પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવાના રહેશે. શિક્ષક દ્વારા અઠવાડિયામાં ઓછામાં ઓછા એક કલાક માટે ઇકો ક્લબના સભ્યોને ભેગા કરી કોઈ ને કોઈ પ્રવૃત્તિ કરાવવાની રહેશે. આવતા અઠવાડિયામાં કઈ પ્રવૃત્તિ કરાવવી તે અંગે વિદ્યાર્થીઓ અભિપ્રાય આપે તે રીતનું પ્રોત્સાહન પૂરું પાડવાનું રહેશે. આચાર્ય સાથે ચર્ચા કરી તેના અમલ માટે જરૂરી તૈયારી કરવાની રહેશે.

પ્રવૃત્તિઓ:

પ્રાથમિક શાળાના બાળકોની બનેલી ઇકો કલબ સમાજને વધુ ઉપયોગી બને એ માટે નીચેના જેવી બાબતો મુખ્ય છે.

- ઘન કચરાનો નિકાલ.
- પ્રદૂષણ અટકાવવામાં મદદગારી.
- પાણીની અછત નિવારણની કામગીરી.
- નાગરિક સુવિધાઓમાં મદદગારી.
- રક્ત, ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં વૃક્ષારોપણ.
- પાણીનો બગાડ અટકાવવાની જાગૃતિ.
- જાહેર બાગ - બગીચાની જાળવણી.
- લોકોમાં પર્યાવરણની સુધારણાનો મૈત્રીભર્યો અભિગમ અને વલણ તથા અભિરૂચિ કેળવવી.
- જમીન અને ભેજ સંરક્ષણ અંગેની જાગૃતિ કેળવવી.
- ઇકો કલબ અંતર્ગત શાળાકીય પ્રવૃત્તિઓ
- સ્વચ્છ જમીનની રચના.
- શાળા ઔષધબાગની રચના કરવી.
- શાકભાજીના બગીચા કરવા.
- કચરાનાં કંપોઝ ખાડા કરવાં.
- પર્યાવરણની દ્રષ્ટિએ અગત્યના સ્થળો જેવાકે વન્યપ્રાણી ઉદ્યાનો, અભ્યારણ્યો તથા

પ્રદૂષણ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોની મુલાકાત ગોઠવવી. જાગૃતિ માટે શિબિરોનું આયોજન કરવું.

- શાળાઓમાં કે જાહેર જગ્યાઓમાં વૃક્ષોના વાવેતરની કામગીરી તેમજ શાળા, કોલોની, જાહેર સ્થળો અને તેમની આસપાસની જગ્યાએ સ્વચ્છતાની પ્રવૃત્તિ કરવી.

વ્યક્તિગત સ્વચ્છતા પ્રત્યે સભાનતા ઉભી કરવી. જેમકે જમતાં પહેલાં હાથ ધોવા, ડોયાથી પાણી પીવું, નખ કાપવા, ખોરાક - પાણીને ઢાંકીને રાખવા, ગંદકી કરવી નહિં.

- જાહેર સ્થળોની સ્વચ્છતા જાળવવા શિક્ષણ આપવું.
- શાળા કે બહારના જાહેર બાગ - બગીચાની સ્વચ્છતા અને જાળવણી માટે સભાનતા કેળવવી.

આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત પર્યાવરણ અંગેની રૂપર્યાઓ અને વાર્તાલાપ અંદરો અંદર યોજવા.
દા.ત. ચિત્ર રૂપર્યા, નિબંધ રૂપર્યા, વક્તૃત્વ રૂપર્યા.

ઉત્સવોની ઉજવણી કરવી. , વનમહોત્સવ, વન દિવસ વગેરે

SHIKSHAN SAGAR

(શિક્ષણ સાગર)

એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ
વિભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે .

૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી, MDM
હાજરી, SAS ગુજરાત, ગુણોત્સવ પોર્ટલ,
જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ, GSHALA લોગીન,
આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી, શિષ્યવૃત્તિ
ઓનલાઈન હાજરી, ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી,
ઈન્સ્પાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી, CPF ચેક કરો,
ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર
વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન
થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન , શિક્ષક
આવૃત્તિ , સ્વ અધ્યયનપોથી , ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ
ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય , MP3 કાવ્ય , અધ્યયન
નિષ્પત્તી , અધ્યયન નિષ્પત્તી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ
સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી
મટેરિયલ્સ , તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ
અમને આપો , તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ
તે અમને કહો , મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન
પ્લે-સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

JOIN
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION